

El Concili Panortodox de Creta en 5 pistes

Dij, 2/06/2016 per Catalunya Religió

(*Laura Mor -CR*) Illa de Creta, juny de 2016. Reunió històrica per a l'ortodòxia. Les 14 esglésies ortodoxes autocèfales reconegudes celebren per primera vegada en 1200 anys un [Concili Panortodox](#). L'objectiu: enfortir relacions i afrontar plegats "els reptes espirituals i socials del món contemporani".

"Fa més de 50 anys que se'n parla i el patriarca Atenàgores ja ho havia fet". L'orientalista i liturgista **Sebastià Janeras** subratlla així la transcendència d'aquesta trobada. Sota el nom oficial del 'Sant i Gran Concili de l'Església Ortodoxa', aplegarà 500 representats de l'ortodòxia.

El concili és el resultat de nombroses reunions preparatòries –enumerades en [aquesta infografia](#)– i tindrà lloc vora el mar Egeu, a l'Acadèmia Ortodoxa de Creta, del 16 al 27 de juny, pels volts de la celebració de la pentecosta. Des de *CatalunyaReligió.cat* donem 5 pistes per entendre aquest esdeveniment històric.

1. Els temes del concili

El mes de gener va tenir lloc a Chambésy, a Suïssa, la reunió preparatòria i s'hi van acordar els [sis temes](#) que entraran a discussió. Els dos primers –la diàspora ortodoxa i l'autonomia i la manera de proclamar-la– han de servir per resoldre irregularitats d'ordre organitzatiu.

El tercer i quart tema –el sagrament del matrimoni i els seus impediments i la importància del dejuni i de la seva observança avui– abordaran preocupacions pastorals.

I, finalment, els punts cinquè i sisè del concili –les relacions de l'Església ortodoxa amb la resta del món cristià i la missió de l'Església ortodoxa en el món d'avui– reafirmaran la pertinència i la contribució de l'Església ortodoxa dins la societat global.

D'aquesta agenda prèvia Janeras subratlla que hi hagi un punt exclusiu per parlar del dejuni. I també valora que es vulgui abordar la [relació amb els altres cristians](#) i el paper de l'ortodòxia en el món d'avui. Una lectura positiva d'un encontre que no amaga dificultats per a l'entesa.

2. Qüestions fora d'agenda

Segons aquest especialista en Esglésies Orientals, hi ha tres qüestions que en un principi es preveien en aquesta la taula de discussió, però que han caigut de l'ordre del dia. Una d'elles és l'autocefàlia.

Però també la qüestió d'unificar els calendaris i poder celebrar conjuntament la Pasqua. Ara mateix hi ha esglésies que segueixen el calendari julià; d'altres, com

Grècia, que segueixen el calendari civil gregorià, però per Pasqua miren el calendari julià; i també n'hi ha que només s'atenen al gregorià, com és el cas de l'Església Ortodoxa de Finlàndia.

Quedarà pendent tractar l'ordre jeràrquic entre els primats de les diferents esglésies. Són els anomenats 'díptics' i es refereix al llistat de noms enumerats durant la litúrgia de l'eucaristia. “Els díptics enllacen amb una qüestió de precedència, que és molt problemàtica i que ha quedat aparcada”, apunta Janeras.

El teòleg tampoc amaga les dificultats del mateix procés preparatori, així com els temes més espinosos que han quedat fora del concili. El problema entre Rússia i Turquia, la puixança de l'Església Russa i el lloc que ocupa en la jerarquia dels patriarcats: “El patriarcat de Moscou, tot i ser l'Església més nombrosa i més potent, quan es reuneixen li passa per davant el patriarca de Constantinoble, el d'Alexandria, el d'Antioquia i el de Jerusalem”. I conclou: “Rússia volia passar al segon lloc”.

“Des del món occidental pensem 'amb quines petiteses s'entretenen', però resulta que és molt important”, matisa Janeras. Posa l'exemple de l'Església Ortodoxa del Patriarcat de Kíev, també fora del concili. “Amb la independència d'Ucraïna l'any 1991, es va restaurar aquesta església nacional ucraïnesa i es va separar de Moscou”. Una església considerada “cismàtica” i que cap església ortodoxa ha reconegut encara.

3. El funcionament del concili

Convoca i presideix el patriarca de Constantinoble, **Bartomeu I**, que ostenta una primacia d'honor –és 'primus inter pares'-. També exercirà el rol d'obrir i clausurar el concili, de dirigir els debats de cada sessió i de coordinar el treball del Secretariat Panortodox del Concili, format per membres de cada Església, que s'encarregarà de preparar els documents de treball i d'elaborar l'ordre del dia de cada reunió.

La [dinàmica del concili](#) busca el més ampli consens. Cada Església podrà emetre un vot i en cas de discrepància interna, es preveu un temps especial de consulta i acord. Els primats hauran de basar-se, després d'aquests debats interns, en un principi de majoria.

4. Esglésies representades

Els assistents al Concili Pantortodox seran els 14 caps de les [esglésies autocèfales](#), i cadascun d'ells podrà comptar amb un equip de 4 bisbes i 6 assessors, que poden ser religiosos o laics. També hi ha prevista la presència d'observadors, tant a l'obertura com a la clausura del concili, que no tindran dret a paraula ni a vot.

En concret, són membres convocats al concili: els quatre patriarcats històrics –Constantinoble, Alexandria, Antioquia i Jerusalem–, els patriarcats d'origen més recent –l'Església Ortodoxa Russa, la de Geòrgia, la de Sèrbia, la Romanesa i la Búlgara– i les autocèfales, que estan encapçalades per un arquebisbe o metropolita –com són l'Església de Xipre, la de Grècia, la de Polònia, la d'Albània, la de Txèquia i d'Eslovàquia. En el llistat de convocats no hi apareix l'Església Ortodoxa d'Amèrica.

5. Grècia, espai de consens

El concili s'havia de celebrar en principi a l'Església de Santa Irene, a Istanbul. Un lloc simbòlic perquè va ser el lloc on de reunió del Concili Ecumènic l'any 381. Però per [raons geopolítiques](#) alguns primats van sol·licitar que fos fora de Turquia. L'[Acadèmia Ortodoxa de Creta](#), sota jurisdicció de Constantinoble, es va considerar una bona alternativa.